

DECIZIE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către avocatul Miroslav Căuș în interesele SRL „Stînca Nord” și recursul declarat de către executorul judecătoresc Romah Oleg,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului și Primăriei satului Horodiște, raionul Rîșcani, intervenient principal SRL „Stînca Nord”, cu privire la contestarea actului administrativ și cererea intervenientului principal SRL „Stînca Nord” împotriva Consiliului și Primăriei satului Horodiște, raionul Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva încheierii din 07 mai 2024 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2014, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată către Consiliul sătesc Horodiște și Primăria satului Horodiște raionul Rîșcani, intervenient principal SRL „Stînca Nord”, solicitând anularea deciziei nr.02/01 din 17 martie 2014 „Cu privire la modificarea categoriei de destinație a terenurilor proprietate publică a primăriei s.Horodiște în legătură cu extragerea substanței minerale utile a zăcămintelor de calcar brut și construcția fabricii de spargere și sortare de către SRL „Stînca Nord”; deciziei nr.02/02 din 17 martie 2014 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare pentru anul 2014 pe mijloace speciale”; dispoziției nr.16 din 14 martie 2014 „Cu privire la convocare ședinței extraordinare a CS Horodiște” și procesul-verbal nr.2 din 17 martie 2014.

La 17 iunie 2014 avocatul Chirilenco Svetlana, reprezentantul SRL „Stînca Nord” a înaintat cerere de intervenție principală împotriva Consiliul sătesc Horodiște și Primăria satului Horodiște raionul Rîșcani, solicitând completarea punctului 1 din decizia nr.04/06 din 30 septembrie 2013 cu un nou aliniat, cu cuprinsul: „se acceptă modificarea destinației terenului cu nr. cadastral

7131105150, suprafața de 4,2030 ha, amplasată în extravilanul s.Horodiște, r-nul Rîșcani, cu înaintarea materialelor pentru examinare Guvernului Republicii Moldova”.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 11 august 2014, cerere depusă de SRL „Stînca Nord” privind intervenția principală în proces a fost admisă spre examinare în fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 11 august 2014, acțiunea depusă de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a fost admisă integral, a fost anulată dispoziția primarului s.Horodiște nr.16 din 14 martie 2014 cu privire la convocarea ședinței extraordinare a Consiliului s.Horodiște și procesul-verbal al ședinței extraordinare publice al Consiliului s. Horodiște nr.2 din 17 martie 2014; a fost încetat procesul civil în partea anulării deciziei nr.02/01 și deciziei nr. 02/02 din 17 martie 2014, emise de Consiliul s.Horodiște; a fost admisă integral cererea depusă de SRL „Stînca Nord”, fiind completat punctul 1 din decizia Consiliului s.Horodiște nr.04/06 din 30 septembrie 2013 cu un nou aliniat, după cum urmează: „se acceptă modificarea destinației terenului cu nr. cadastral 7131105150, suprafața de 4,2030 ha, amplasată în extravilanul s.Horodiște, r-nul Rîșcani, cu înaintarea materialelor pentru examinare Guvernului Republicii Moldova”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2014 a fost admis apelul declarat de Consiliul și Primăria s.Horodiște r-nul Rîșcani, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea ce ține de anularea procesului-verbal al ședinței extraordinare nr.2 din 17 martie 2014, încetarea procesului privind contestarea deciziilor nr.02/01 și nr.02/02 din 17 martie 2014 și modificarea deciziei nr.04/06 din 30 septembrie 2013 și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea SRL „Stînca Nord”, a fost recunoscut ca fiind ilegal refuzul Consiliului s.Horodiște r-nul Rîșcani de a propune schimbarea destinației terenului, a fost obligat Consiliului s.Horodiște să înainteze Guvernului Republicii Moldova propunerea privind modificarea categoriei de destinație a terenului cu nr. cadastral 7131105150, suprafața de 4,2030 ha, amplasată în extravilanul s.Horodiște r-nul Rîșcani din teren cu destinație agricolă în teren pentru explorarea minieră pentru extragerea substanțelor minerale utile, fiind încetat procesul în partea ce ține de contestarea procesului-verbal al ședinței extraordinare nr.2 din 17 martie 2014 și a deciziilor nr.02/01 și nr.02/02 din 17 martie 2014 a Consiliului s. Horodiște r-nul Rîșcani. În rest hotărârea a fost menținută.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 mai 2015, recursul declarat de Consiliul și Primăria satului Horodiște, raionul Rîșcani s-a considerat inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 noiembrie 2017, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de cererea de revizuire depusă de către Consiliul și Primăria s Horodiște, r-nul Rîșcani împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 mai 2015.

La 27 martie 2024, executorul judecătoresc Romah Oleg a depus cerere prin care a solicitat schimbarea modului de executare, înlocuind dispoziția exprimată în documentul executoriu cu nr.3a-376/14 din 23.12.2014 emis de Curtea de Apel Bălți din „obligarea Consiliului local Horodiște de a înainta Guvernului R.Moldova propunere privind modificarea categoriei de destinație a terenului, în

„obligarea Consiliului local Horodiște de a adopta act administrativ (decizie a Consiliului local) privind modificarea categoriei de destinație a terenului cu nr.cadastral 7131105150 cu suprafața de 4,2030 ha, situate în extravilanul s.Horodiște, r-n Rîșcani, din teren cu destinație agricolă în teren pentru exploatarea minieră pentru extragerea substanțelor minerale utile”.

Prin încheierea din 07 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea executorului judecătoresc Romah Oleg privind schimbarea modului de executare a deciziei Curții de Apel Bălți nr.3a-376/14 din 23.12.2014 pronunțată de Curtea de Apel Bălți în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat către Consiliul sătesc Horodiște și Primăria satului Horodiște raionul Rîșcani, intervenient principal SRL „Stînca Nord” privind contestarea actului administrativ și la cererea intervenientului principal SRL „Stînca Nord” împotriva Consiliul sătesc Horodiște și Primăria satului Horodiște raionul Rîșcani privind contestarea actului administrativ.

La 22 mai 2024, avocatul Miroslav Cauș, în interesele SRL „Stînca Nord”, a declarat recurs împotriva încheierii din 07 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii, cu adoptarea unei noi încheieri prin care cererea privind schimbarea modului de executare să fie admisă.

La 23 mai 2024, executorul judecătoresc Romah Olega declarat recurs împotriva încheierii din 07 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii, cu adoptarea unei noi încheieri prin care cererea privind schimbarea modului de executare să fie admisă.

Completul de judecată menționează că ambele cereri de recurs au conținut identic.

În motivarea cererilor de recurs, recurenții au invocat că încheierea contestată este neîntemeiată.

Aceștia au reținut că la momentul emiterii deciziei Curții de Apel Bălți din 2014, schimbarea destinației terenurilor agricole se făcea prin hotărârea Guvernului la propunerea autorităților administrației publice locale. Între timp, legislația a fost modificată astfel încât această schimbare se face acum prin decizia consiliului unității administrativ-teritoriale.

Potrivit art. 252 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 77 din Codul de executare, instanța poate schimba modul și ordinea de executare a unei hotărâri judecătorești dacă există circumstanțe care fac executarea dificilă sau imposibilă. Având în vedere că legislația s-a schimbat, acest argument susține necesitatea adaptării modului de executare a hotărârii.

În prezent, o nouă cerere în contencios administrativ față de Primăria și Consiliul Horodiște ar putea fi respinsă pe baza art. 169 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, care prevede că există deja o hotărâre judecătorească irevocabilă privind același litigiu.

Astfel, menținerea actualului mod de executare ar limita accesul la justiție al SRL „Stînca Nord” și ar împiedica executarea hotărârii definitive și irevocabile.

Au menționat că în decizia inițială din 2014, esența litigiului nu era legată de entitatea juridică responsabilă (Guvern sau APL), ci de schimbarea destinației terenului.

Prin urmare, consideră că argumentul instanței de apel că cererea SRL „Stînca Nord” ar face obiectul unui alt proces nu este întemeiat.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că, copia încheierii din 07 mai 2024 a Curții de Apel Bălți a fost expediată recurenților la 15 mai 2024, iar cererile de recurs au fost depuse la 22 și respectiv 23 mai 2024, în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților copia recursurilor, comunicându-le despre necesitatea depunerii referințelor. Însă până la data examinării recursurilor referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Examinând recursurile depuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 252 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială a părților sau de alte circumstanțe, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau la propunerea executorului judecătorec, amână ori eșalonează executarea hotărârii, de asemenea schimbă modul sau ordinea de executare a acesteia.

Conform art. 77 din Codul de executare, dacă există circumstanțe care fac executarea dificilă sau imposibilă, executorul judecătorec sau părțile în procedura de executare vor înainta în instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu o cerere privind schimbarea modului și a ordinii de executare a hotărârii.

Cererea de schimbare a modului și a ordinii de executare a hotărârii se examinează în modul prevăzut la art.252 din Codul de procedură civilă, în cel mult 30 de zile.

Cu referire la normele legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la caz, executorul judecătorec Romah Oleg a depus

cerere prin care a solicitat schimbarea modului de executare, înlocuind dispoziția exprimată în documentul executoriu cu nr.3a-376/14 din 23.12.2014 emis de Curtea de Apel Bălți din „obligarea Consiliului local Horodiște de a înainta Guvernului R.Moldova propunere privind modificarea categoriei de destinație a terenului, în „obligarea Consiliului local Horodiște de a adopta act administrativ (decizie a Consiliului local) privind modificarea categoriei de destinație a terenului cu nr.cadastral 7131105150 cu suprafața de 4,2030 ha, situate în extravilanul s.Horodiște, r-n Rîșcani, din teren cu destinație agricolă în teren pentru exploatarea minieră pentru extragerea substanțelor minerale utile”.

Cererea se bazează pe modificările legislative și pe nevoia de adaptare a modului de executare a unei hotărâri judecătorești la contextul legislativ actual.

În esență, executorul judecătoresc a solicitat schimbarea modului de executare a deciziei Curții de Apel Bălți nr. 3a-376/14 din 23 decembrie 2014, pentru a reflecta schimbările în legislația privind schimbarea destinației terenurilor agricole.

În opinia lui acest lucru ar permite adaptarea executării hotărârii la cadrul legislativ actual și ar asigura respectarea dreptului SRL „Stînca Nord” la un proces echitabil.

Examinând cererea executorului judecătoresc Romah Oleg, Curtea de Apel Bălți a respins-o, concluzionând că este neîntemeiată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă prin încheierea din 07 mai 2024 a Curții de Apel Bălți este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, iar argumentele invocate în susținerea cererilor de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

În acest context, instanța de recurs conchide că această soluție reafirmă principiul că hotărârile judecătorești definitive nu pot fi modificate sau anulate de instanța care le-a emis, iar eventualele modificări ale cadrului legislativ nu constituie un motiv suficient pentru schimbarea modului de executare a hotărârii.

Or, după pronunțarea hotărârii, aceasta nu poate fi modificată sau anulată de către instanța care a emis-o. Cererea executorului de a obliga Consiliul local Horodiște să adopte un act administrativ privind schimbarea destinației terenului contravine spiritului hotărârii inițiale și reprezintă, de facto, o cerere de modificare a hotărârii judecătorești.

În context, instanța de recurs consideră corect raționamentul Curții de Apel Bălți că obligarea autorității publice locale la emiterea unui act administrativ (în acest caz, schimbarea destinației terenului) poate constitui obiectul unui litigiu separat.

Astfel, acest aspect ar trebui tratat într-un proces separat, care să respecte principiul accesului la justiție pentru toate persoanele interesate.

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în recursurile declarate, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și nu constituie temei de admitere a lor.

Din aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ,
Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Miroslav Căuș în interesele SRL „Stînca Nord” și recursul declarat de către executorul judecătoresc Romah Oleg.

Se menține încheierea din 07 mai 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului și Primăriei satului Horodiște, raionul Rîșcani, intervenient principal SRL „Stînca Nord”, cu privire la contestarea actului administrativ și cererea intervenientului principal SRL „Stînca Nord” împotriva Consiliului și Primăriei satului Horodiște, raionul Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc